

...

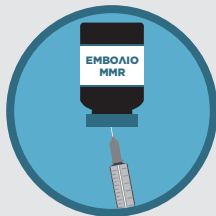
Εμβόλιο Ιλαράς-Ερυθράς-Παρωτίτιδας (MMR)

ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

...

Είστε σίγουροι ότι είστε προστατευμένοι
από την ιλαρά, την ερυθρά και την παρωτίτιδα;

ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙΤΕ! ΕΜΒΟΛΙΑΣΤΕΙΤΕ! ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΕΙΤΕ!

Θυμηθείτε ότι

- Πριν από την εισαγωγή του εμβολίου κατά της ιλαράς στα προγράμματα εμβολιασμού τη δεκαετία του '60, εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά εμφάνιζαν ιλαρά κάθε χρόνο.
- Η ιλαρά είναι εξαιρετικά μεταδοτική από άνθρωπο σε άνθρωπο, αερογενώς μέσω πυρήνων αναπνευστικών σταγονιδίων.
- Οι ενήλικες που γεννήθηκαν στην Ελλάδα πριν το 1975 πιθανότατα έχουν φυσική ανοσία στην ιλαρά.
- Οι ενήλικες που γεννήθηκαν μετά το 1975 πρέπει να επιβεβαιώσουν είτε φυσική ανοσία στην ιλαρά, την παρωτίτιδα και την ερυθρά, είτε ότι έχουν λάβει 2 δόσεις του εμβολίου MMR.
- Όλες οι γυναίκες σε αναπαραγωγική ηλικία πρέπει να γνωρίζουν την κατάσταση ανοσίας τους έναντι της ερυθράς.

Πότε και πώς μπορώ εμβολιαστώ για την ιλαρά, την ερυθρά και την παρωτίτιδα;

Το εμβόλιο MMR περιέχει ζωντανά εξασθενημένα στελέχη των ιών της ιλαράς, ερυθράς και παρωτίτιδας.

**Εμβόλιο
MMR**

Αν μία δόση του εμβολίου έχει χορηγηθεί στο παρελθόν (σε ηλικία >12 μηνών), μπορεί να χορηγηθεί μία επιπλέον δόση οποιαδήποτε στιγμή. Δεν χρειάζεται η επανάληψη όλου του σχήματος.

Το εμβόλιο χορηγείται υποδόρια σε 2 δόσεις, με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 4-6 εβδομάδων.

**Εμβόλιο
MMR**

Ποιος χρειάζεται να εμβολιαστεί με το MMR;

Επαγγελματίες υγείας

και όλες οι ειδικότητες υποστηρικτικού προσωπικού ή εθελοντές που έχουν επαφή με ασθενείς, γεννημένοι μετά το 1975, πρέπει να έχουν λάβει 2 δόσεις του εμβολίου MMR για πλήρη προστασία.

Επίνοσοι επαγγελματίες υγείας

- που εκτέθηκαν σε ιλαρά, παρωτίτιδα ή ερυθρά μπορούν να λάβουν το εμβόλιο MMR εντός 72 ωρών από την έκθεση, με σκοπό την πρόληψη ή την τροποποίηση της νόσου.
- Άτομα με ανοσολογική ανεπάρκεια σε αυξημένο κίνδυνο επιπλοκών, ενδέχεται να χρειαστούν χορήγηση ενδοφλέβιας ανοσοσφαιρίνης (IVIG) για την πρόληψη της νόσου.
- Εκτεθειμένες επίνοσες έγκυες γυναίκες πρέπει να λάβουν ενδοφλέβια γ-σφαιρίνη (IVIG) και όχι το εμβόλιο MMR.

Αποτελεσματικότητα του εμβολίου MMR

στην ηλικία 12 μηνών ή αργότερα

- 95% προστασία από την ιλαρά
- 80% προστασία από την παρωτίτιδα
- 90% προστασία από την ερυθρά, πιθανώς μακράς διάρκειας.

χορηγημένες με διάστημα 4-6 εβδομάδων μεταξύ τους

- 99.7% προστασία από την ιλαρά. Μέχρι 5% των εμβολιασθέντων μπορεί να χάσουν την ανοσία τους με την πάροδο του χρόνου.

- 80-95% προστασία από την παρωτίτιδα. Η ανοσία μπορεί να μειώνεται με την πάροδο του χρόνου. Μία ακόμη (3η) δόση εμβολίου MMR μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο επιδημίας παρωτίτιδας.

Τα νοσήματα εν συντομία

Πριν από τον καθολικό εμβολιασμό κατά της ιλαράς, η νόσος ήταν ενδημική στην Ευρώπη, όπου και προκαλούσε εποχιακές επιδημίες κάθε 2-5 χρόνια. Η καθιέρωση του εμβολίου ιλαράς στη δεκαετία του '60 οδήγησε σε > 99 % μείωση του αριθμού των κρουσμάτων μέχρι το 2001 περίπου. Έκτοτε, αναφέρεται σημαντικός αριθμός κρουσμάτων ιλαράς στα τέλη της χειμερινής περιόδου και νωρίς την άνοιξη, με κορύφωση το 2011 (>30.000). Το 2013 σημαντικές επιδημίες ιλαράς ανέφεραν η Μ. Βρετανία, η Ιταλία, η Ολλανδία, η Γερμανία και η Ρουμανία.

Στην Ελλάδα, το εμβόλιο κατά της ιλαράς εισήχθη στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών το 1981, ενώ το MMR το 1989, και το σχήμα των δύο δόσεων το 1991. Η τελευταία σημαντική επιδημία ιλαράς καταγράφηκε μεταξύ 2010-2011, με συνολικά 189 κρούσματα τόσο σε πληθυσμούς Ρομά, όσο και σε νεαρούς Έλληνες ενήλικες και επαγγελματίες υγείας.

.....

Η παρωτίτιδα εξακολουθεί να εμφανίζεται συχνά στις χώρες της ΕΕ, στις οποίες αναφέρθηκαν περίπου 950.000 κρούσματα παρωτίτιδας, μεταξύ των ετών 2001-2008.

Στην Ελλάδα δηλώνονται ετησίως μικρός αριθμός σποραδικών κρουσμάτων παρωτίτιδας, ενώ η τελευταία σημαντική επιδημία παρωτίτιδας αναφέρεται το 2002 με 156 κρούσματα.

.....

Η επίπτωση της ερυθράς στις χώρες της ΕΕ κορυφώθηκε το 2008, ωστόσο κρούσματα ανακλύπουν κάθε χρόνο. Το 2013 μεγάλη επιδημία ερυθράς με > 38.000 κρούσματα αναφέρθηκε στην Πολωνία.

Στην Ελλάδα η τελευταία σημαντική επιδημία ερυθράς καταγράφηκε το 1999 με περισσότερα από 1.400 δηλωμένα κρούσματα, ενώ από τότε δηλώνονται μόνο σποραδικά κρούσματα.

Ιλαρά

Συμπτώματα

Χρόνος Επώασης:

10-12 ημέρες (το εξάνθημα εμφανίζεται συνήθως 14 ημέρες μετά τη μόλυνση)

Η ιλαρά προκαλείται από RNA ιό και εμφανίζεται με πρόδρομο σύνδρομο με βήχα, καταρροή, επιπεφυκίτιδα και πυρετό. Χαρακτηριστικό ενάνθημα (κηλίδες Köplik) εμφανίζεται στο στοματικό βλεννογόνο 1-2 ημέρες πριν το ερυθηματώδες κηλιδώδες εξάνθημα, που εμφανίζεται 2-4 ημέρες μετά το πρόδρομο σύνδρομο και εξαπλώνεται από το κεφάλι προς την υπόλοιπο σώμα. Το εξάνθημα είναι συρρέον και στην αρχή παρατηρείται λεύκανση με την πίεση. Η ιλαρά μεταδίδεται αερογενώς. Η θνητότητα είναι αυξημένη σε βρέφη, σε υποσιτισμένα παιδιά και σε ανοσοκατασταλμένα άτομα. Οι ενήλικες είναι πιο πιθανό να εμφανίσουν επιπλοκές.

Θεραπεία

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία για την ιλαρά και υποστηρικτική φροντίδα με ενυδάτωση και αντιπυρετικά είναι συνήθως απαραίτητη.

Ερυθρά

Συμπτώματα

Χρόνος Επώασης:

12-13 ημέρες (συνήθως περίπου 14 ημέρες)

Η ερυθρά προκαλείται από RNA ιό και εκδηλώνεται με κηλιδοβλατιδώδες εξάνθημα, λεμφαδενοπάθεια συνήθως ινιακών λεμφαδένων, παροδική αρθρίτιδα (κυρίως στις γυναίκες), λοίμωξη του ανώτερου αναπνευστικού και μερικές φορές ήπιο πυρετό. Έως 20-50% των ασθενών μπορεί να είναι ασυμπτωματικοί.

Η ερυθρά έχει σοβαρές συνέπειες στις έγκυες γυναίκες, όπου αν τις προσβάλλει κατά το πρώτο τρίμηνο της κύησης μπορεί να προκαλέσει εμβρυϊκό θάνατο ή σοβαρές συγγενείς ανωμαλίες (οφθαλμικές, καρδιακές και εγκεφαλικές) γνωστές ως σύνδρομο συγγενούς ερυθράς (CRS).

Θεραπεία

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία, μόνο υποστηρικτική φροντίδα.

Παρωτίτιδα

Συμπτώματα

Χρόνος Επώασης:

12-25 ημέρες (συνήθως 16-18 ημέρες)

Η παρωτίτιδα προκαλείται από RNA ιό και παρουσιάζεται με φλεγμονή και οίδημα σιελογόνων αδένων (κυρίως των παρωτίδων) καθώς και με πυρετό, κεφαλαλγία, μυαλγία, ανορεξία. Έως 20-30% των ασθενών μπορεί να είναι ασυμπτωματικοί, ενώ <10% των ασθενών εμφανίζουν συμπτώματα ιογενούς μηνιγγίτιδας.

Θεραπεία

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία για την παρωτίτιδα, μόνο υποστηρικτική φροντίδα.

Ιλαρά

- Θνητότητα 1-3/1.000 περιπτώσεις (πιο συχνά σε ανοσοκατασταλμένα άτομα, στην προνηπιακή ηλικία και σε υποσιτισμένα παιδιά)
- Μέση ωτίτιδα (7-9%)
- Σπασμοί
- Πνευμονία (1-6%)
- Διάρροια (8%)
- Εγκεφαλίτιδα (1/1.000-2.000 κρούσματα), που αφήνει νευρολογικά ελλείμματα
- Εγκάρσια μυελίτιδα
- Υποξεία σκληρυντική πανεγκεφαλίτιδα (SSPE), 7-10 χρόνια μετά την ασθένεια (1/100.000 κρούσματα)
- Οι ενήλικες βρίσκονται σε αυξημένο κίνδυνο για επιπλοκές

Παρωτίτιδα

- Ορχίτιδα (25-50% μετά την εφηβεία)
- Ωθηκίτιδα (5% μετά την εφηβεία)
- Μαστίτιδα
- Αρθρίτιδα
- Μυοκαρδίτιδα
- Παγκρεατίτιδα
- Θυρεοειδίτιδα
- Σπειραματονεφρίτιδα
- Εγκεφαλίτιδα ή μηνιγγίτιδα (<10%), παρεγκεφαλιδική αταξία
- Εγκάρσια μυελίτιδα
- Νευρίτιδα του ακουστικού νεύρου με αποτέλεσμα κώφωση (1/3.400 - 1/20.000)
- Οι ενήλικες βρίσκονται σε αυξημένο κίνδυνο για επιπλοκές

Ερυθρά

- Πυρετικός σπασμοί
- Μέση ωτίτιδα
- Έμετος και διάρροια
- Πνευμονία
- Εγκεφαλίτιδα (1/6.000 περιπτώσεις)
- Θρομβοπενία (1/3.000 περιπτώσεις)

Ήπιοι

(συχνότεροι)

Συνήθως εντός 6-14 ημερών μετά τον εμβολιασμό

- Πυρετός (έως 1/6 δόσεις)
- Ήπιο εξάνθημα (5%)
- Λεμφαδενοπάθεια (1/75 δόσεις)

Μέτριοι

- Πυρετικοί σπασμοί (1/3.000 δόσεις, κυρίως σε βρέφη)
- Παροδική αρθραλγία (25%) ή αρθρίτιδα (10% - συνήθως σε μικρές περιφερικές αρθρώσεις σε έφηβες ή ενήλικες γυναίκες 7-21 μέρες μετά την ανοσοποίηση)
- Προσωρινή θρομβοπενία (1/30.000 δόσεις)

Σοβαροί

(σπάνιοι & πολύ σπάνιοι)

- Σοβαρή αλλεργική αντίδραση: αυτό μπορεί να συμβεί με οποιοδήποτε από τα εμβόλια (<1/1.000.000 δόσεις)
- Παροδική παραισθησία και πόνος στα άκρα
- Ορχίτιδα
- Παρωτίτιδα
- Άσπληνη μηνιγγίτιδα
- Κνησμός
- Πορφύρα

Πού μπορώ να βρω περισσότερες πληροφορίες;

1. www.keelpno.gr
2. www.impfen-info.de
3. www.euro.who.int and search for immunization resources
4. www.cdc.gov
5. www.vaccines.gov/vaccines
6. www.vaccineinformation.org
7. www.ncirs.edu.au
8. Immunization Action Coalition (IAC):
www.immunize.org

HProImmune
Promotion of Immunization for Health Professionals in Europe
www.hproimmune.eu

Ινστιτούτο Προληπτικής,
Περιβαλλοντικής και
Εργασιακής Ιατρικής

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕΕΛΠΝΟ)
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE
FOR ENVIRONMENTAL AND PUBLIC HEALTH

IN ASSOCIATION WITH
HARVARD SCHOOL OF PUBLIC HEALTH

Με τη συγχρηματοδότηση
του Προγράμματος για την Υγεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης